

Verwerkingsopdracht 3: efter

1. Auteur: Hanna Bervoets

Titel: Efter

Uitgever: Atlas Contact

Aantal bladzijdes: 315

Niveau volgens lezen voor de lijst: 4

2. Naar Meija

Citaat: "Misschien is hij dus wel gewoon thuis. Maar waarom doet hij dan niet open, waarom neemt hij niet op, waarom tekst hij dan niet terug: wáárom doet hij alsof hij dood is?"

Meija is verliefd op Sjoerd, maar wat zo niet weet is dat hij naar zijn ex gegaan is die net teruggekomen was van vakantie. Meija vraagt aan de buurvrouw de huissleutel en gaat Sjoerds huis binnen. Wanneer ze daar eenmaal is komen Sjoerd en zijn ex ineens thuis. Meija sloot zichzelf op in de kast en heeft gewacht totdat ze dacht dat ze allebei weer wegwaren. Eenmaal uit de kast liep ze de ex tegen het lijf. Meija werd verdacht van inbraak en naar de efter-kliniek gestuurd.

3. Spanning:

De spanningsboog bevindt zich aan het einde van het boek. Aan het eind wordt duidelijk dat er nog geëxperimenteerd wordt met efter en dat de helft van de mensen in de kliniek een nagmaakt medicijn kregen en de andere helft kreeg het oorspronkelijke medicijn.

Uitstel en vertraging: In het begin wordt al verteld tijdens een lezing dat efter officieel nog niet verkocht wordt maar dat hier nog onderzoek naar wordt gedaan. Vanaf daar laten ze het even rusten en aan het eind komt dit onderwerp weer terug.

Climax: Fajah plaatst de tekst van Silver online. Daarna pleegt ze zelfmoord door het innemen van rattengif. Silver vindt dat dit Laura (de journaliste) haar schuld is omdat zij een artikel over het Efter-complex geplaatst en geschreven heeft. Laura ontkent dit. Laura vertelt in haar artikel over de misstanden rondom Efter en ze voelt zich verlicht om daarover te schrijven. Ze heeft ontdekt dat wanneer iemand die niet verliefd is efter slikt het tegendraads werkt. Wanneer efter dan wordt geslikt en er daarna fysiek contact is met een persoon werkt het andersom, je wordt juist verliefd. Na de publicatie van het artikel gebruiken mensen efter om de liefde te controleren.

4. Fajah pleegt zelfmoord, omdat ze door het verkeerd gebruiken van efter verliefd geworden is op Meija. Meija is niet verliefd op Fajah. Als ik Fajah was had ik geen zelfmoord gepleegd, maar juist dan Efter geslikt omdat Efter een medicijn is tegen LAD (Love Addiction Disorder)

Het moment dat Fajah zelfmoord pleegt gebeurt op bladzijde 271.

5. Niets is wat het lijkt.

Love addiction disorder.

Het Jagthof.

6. Ik vond het een erg leuk boek om te lezen het begin is zwaar om doorheen te komen. Vanaf de helft begin je te begrijpen waar het boek over gaat en vanaf hier wordt het boek ook leuker om te lezen.

De recensie opdracht:

Krachtige observaties in een trendgevoelige vertelstijl

Daniëlle Serdijn 4 oktober 2014, 2:00

In haar vierde roman richt Hanna Bervoets (1984) de blik opnieuw op de toekomst. Efter is het verhaal van een groepje meiden, en een jongeman. Ze lijden aan LAD, Love Addiction Disorder. Wisselende vertellers delen hun inzichten en geheimen: hoe ze verliefd werden, of hoe hun naasten hun gedrag als zodanig interpreteerden en dat als problematisch bestempelden.

'Obsessieve fixatie op subject, compulsief bijhouden van zijn bezigheden, geplande activiteiten opschorten wanneer die zich niet met het subject laten verenigen, gevoelens van depressie, onrust, of wanhoop, roekeloos gedrag dat niet bij de persoonlijkheid past.' Aldus laat het 'ziektebeeld' zich omschrijven.

Echt ziek is er niemand, verliefd wel. En in sommige gevallen is er heel iets anders aan de hand dan (pathologische) verliefdheid. Hiermee lijkt Bervoets, altijd gevoelig voor de hartenklop van haar tijd, naast het gedachte-experiment dat deze roman is, iets te willen zeggen over het gemak waarmee bepaald gedrag ziekelijk wordt genoemd.

LAD komt daarmee op een lijn te liggen met bijvoorbeeld adhd dat door het ene gezelschap gezien wordt als normaal druk gedrag en door het andere als problematisch. Die laatste groep schrijft medicatie voor.

Dubieuze medicatie

Precies zo wil ook het geval in Efter. Efter is het middel dat ~~(ervarings)deskundige~~ (Katinka blijkt geen deskundige uit het boek.) Katinka haar cliënten voorziet in de kliniek waar LAD wordt verholpen. Maar Katinka blijkt nauwe banden te hebben met de farmaceut die Efter op de markt bracht. Bovendien zijn twee jonge meiden die het middel gebruikten kort na elkaar overleden. Reden genoeg tot speculatie voor de andere personages. Helemaal interessant wordt het als het gerucht rondgaat dat een van die meiden niet verliefd was.

In vergelijking is dit nieuwe boek een fractie minder gaaf dan Bervoets vorige, Alles wat er was (2012). Dat toonde een waaier aan sociaal/ psychologische wetten die in werking treden als een groep wordt afgesloten van de bewoonde wereld. Efter is van vergelijkbare aard. Het heeft dezelfde krachtige observaties, dezelfde trendgevoelige vertelstijl.

Minder doordacht is het gegeven van verliefdheid als aandoening waarvoor behandeling noodzakelijk zou zijn. Waarom juist verliefdheid? Waarom juist een problematisering van deze gemoedstoestand, die nadrukkelijk wordt gepresenteerd als evenknie van allerlei actuele 'aandoeningen'. Waarom zou je iets dat nu gebeurt de toekomst inschuiven? **Verliefdheid zal nu gebeuren maar over 35 jaar nog steeds.**

Efter geeft hierop geen antwoord. Dat maakt het tot een parabel zonder reden. Wat blijft staan is dat Bervoets onderhoudend is, geestig en scherp. Dat is goed genoeg.

Het is een boek met veel inhoud. Ik vond het in ieder geval interessant om te lezen, vooral omdat het niet specifiek over LAD gaat maar je komt er ook andere aandoeningen in plaats. Het is een boek waar je je vooral in het begin even doorheen moet slaan, maar als je er eenmaal in zit is het een boek wat lekker doorleest. Ik zou het boek beoordelen met een 8,3.

Bron:

<https://www.volkskrant.nl/cultuur-media/krachtige-observaties-in-een-trendgevoelige-vertelstijl~b04a1842/>

Ook deze recensie vond ik weer erg volledig, enkele dingen heb ik aangepast.

Extra informatie:

Ik kwam op het idee voor *Efter* toen de nieuwe editie van de *DSM* werd aangekondigd: *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders*. Dit is een wereldwijd gebruikt handboek waarin alle psychische aandoeningen vermeld staan. Denk aan depressie, autisme en verschillende vormen van verslaving. Onder iedere aandoening staat een lijstje kenmerken, en een verzekeraar vergoedt behandeling pas wanneer een cliënt wordt gediagnosticeerd volgens de criteria van het handboek. Om de zoveel jaar verschijnt er een nieuwe editie van de *DSM*, en het interessante is dat er in iedere uitgave 'ziekten' verdwijnen, en bijkomen. Zo is seksverslaving een nieuwe aandoening. Maar ook ADHD staat nog maar relatief kort in de *DSM*. Dit geeft aan dat ons denken over gek en gezond, afwijkend en normaal, constant in beweging is. Wat bepaalt dit denken? Welke krachten spelen hierop in? Ik ging op onderzoek uit en ontdekte de farmaceutische industrie veel invloed tracht uit te oefenen op welke aandoeningen in de *DSM* terecht komen. Meer ziektes betekent immers: meer medicijnenverkoop. Daarnaast speelt ons geloof in de wetenschap een rol, en de media; de publieke opinie. Wat zou er gebeuren, vroeg ik me af, wanneer ons denken over gek en gezond zo zou veranderen dat we verliefdheid als ziekte zouden gaan beschouwen? Zo ontstond het idee voor *Efter*.

Efter speelt in de nabije toekomst waarin artsen en wetenschappers verliefdheid als psychische aandoening zijn gaan beschouwen en waarin mensen de liefde zelf proberen te sturen. Is het volgens jou aannemelijk dat dit toekomstbeeld bewaarheid wordt?

Iedereen die zelf wel eens zwaar verliefd is geweest weet: wie verliefd is, gedraagt zich anders dan 'normaal'. Wanneer je het gedrag van een zwaar verliefd persoon observeert zal dit sterk overeenkomen met de kenmerken die in de *DSM* onder Obsessive Compulsive Disorder vermeld staan. En wanneer je een verliefde onder een hersenscanner legt lichten dezelfde gebieden op als bij een cokeverslaafde. Vraag is dus: waarom worden Obsessive Compulsive Disorder en verslaving wél erkend als aandoeningen, en verliefdheid niet? Waarschijnlijk omdat we verliefdheid op dit moment als iets positiefs beschouwen; we hebben geleerd dat verliefdheid geen ziekte is, en verslaving wél. Maar ik kan me best voorstellen dat dit denken evalueert. Op dit moment zijn er in Nederland al behandelingen tegen 'liefdesverslaving', dat is een eerste stap. Ik denk dat het voor sommige mensen prettig kan zijn hun liefdesverdriet een medisch etiket te geven. Waar liefdesverdriet wat banaal klinkt, klinkt LAD (Love Addiction Disorder) al een stuk serieuzer. Bovendien plaatst de verliefde het probleem zo buiten zichzelf. Hij voelt niet iets, hij hééft iets, namelijk: een ziekte.

Bron:

<https://www.hebbaan.nl/artikelen/hanna-bervoets-mijn-personages-creeren-vaak-een-verhaal-dat-hen-op-de-been-houdt>